

ایران کنفرانس

سیاستهای جدید وزارت علوم ابلاغ شد

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، موضوعات راهبردی، گرایشها و تأکیدات هیأت‌های امنای دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری را در سال جاری، اعلام کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، متن سیاستهای پیش روی وزارت علوم به این شرح است:

“استقلال دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی هدف غایی قوانین و اسناد بالادستی و به ویژه برنامه های وزیر علوم به مجلس شورای اسلامی است. بر همین مبنا، پاسخگویی از اهمیتی به اندازه استقلال موسسات یاد شده برخوردار است. تحقق این دو مستلزم برنامه ریزی برای استفاده از فرصتهای محیط و نقاط قوت این موسسات و کاهش تهدیدهای محیطی و نقاط ضعف آنان و مالم توسعه منابع و ساختارها و هم زمان ارزیابی و پایش این برنامه هاست.”

بدین منظور، موضوعات راهبردی و اقدامات لازم از سوی هیأت‌های امنا، با رویکردی آینده نگر و منعطف و بر اساس اسناد بالادستی تهیه و تدوین شده و شایسته است از سوی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی حسب مورد رعایت یا در دستور کار هیأت‌های امنا قرار گیرد.

موضوع 1) راهبردی نظام مند

هدف: هدفمندی، همسویی و هم افزایی فعالیتها متناسب با اسناد بالادستی و با رویکرد نظام مند و برنامه محور.

راهبردها و اقدامات لازم از سوی هیأت‌های امنا:

تمام موسساتی که تاکنون نسبت به تصویب برنامه راهبردی اقدام نکرده اند به این مهم مبادرت ورزند؛

برنامه راهبردی، ضمن تحلیل و رعایت اسناد بالادستی از جمله: قوانین مصوب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و برنامه های وزیر علوم، تحقیقات و فناوری ارائه شده به مجلس شورای اسلامی همچنین ارزیابی و پایش محیط موسسات،

تحلیل وضعیت فعلی و آینده رقبا و غیره تهیه و ارائه شود.

تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سال 93 برای تحقق اهداف برنامه راهبردی؛

تدوین و ارائه طرح جامع عمرانی برای موسساتی که فاقد این طرح هستند.

موضوع (2) مسئولیت پذیری و نظم

هدف: ایفای نقش سه گانه حمایتی، هدایتی و نظارتی هیأت های امناء.

راهبردها و اقدامات لازم از سوی هیأت های امناء:

برنامه ریزی و تمهید برای برگزاری سالانه حداقل دو جلسه رسمی هیأت های امناء؛

دستورهای جلسه کمیسیون دائمی و هیأت امناء متناسب با برنامه های راهبردی عملیاتی تنظیم، مستند و توجیه شود. گزارش رئیس موسسه به نشست های هیأت امناء بایستی بر مبنای پیش گفته و میزان تحقق یا فاصله نسبت به برنامه های مدون ارائه شود.

برگزاری سالان حداقل دو جلسه غیر رسمی برای اعضای حقیقی هیأت های امناء؛

طی آن جلسات، تمهید بازدید آنان از فضاها، مکانها و امکانات موسسه دیدار با اعضای شورای دانشگاه؛ برنامه ریزی برای ملاقات با نمایندگان اعضای هیأت علمی، دیدار با نماینده کارکنان و دانشجویان؛ تلاش برای برگزاری نشست مشترک با مسئولان استان که نقش موثری در پیشبرد اهداف موسسه دارند و غیره به عمل آید؛

تشکیل منظم جلسات کمیسیون های دائمی هیأت امناء

موضوع 3) منابع مالی و ساختارها

هدف 1: تنوع بخشی منابع مالی موسسات

هدف 2: کارایی و اثربخشی مصرف منابع مالی موسسات

هدف 3: چابک سازی و متناسب سازی ساختارها و اصلاح فرایندها

راهبردها و اقدامات لازم از سوی هیأت های امناء:

تنظیم بودجه عملیاتی در سال 93؛

چابک سازی ساختار تشکیلاتی؛

ساختار تشکیلاتی موسسات باید در چارچوب برنامه راهبردی موسسه و به منظور پاسخگویی مناسب به تغییرات و تقاضاهای محیطی مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد. بر همین مبنا و به دلیل محدودیت اعتبارات به دانشگاهها توصیه می شود حتی المقدور از گسترش کمی یا افزایش گروه ها، دانشکده ها یا تقاضای تاسیس پژوهشکده و پژوهشگاه و غیره مگر در موارد ویژه که براساس برنامه های راهبردی ضرورت می یابد، خودداری کنند.

بهره مندی هر چه بیشتر از فناوری اطلاعات و اصلاح فرایندها؛

تمامی موسسات دست کم 2.5 درصد از کل اعتبارات هزینه های (اعم از اعتبارات عمومی و اختصاصی) سال 93 و 94 را به توسعه فناوری اطلاعات و ایجاد تحول در این زمینه، هم راستا با سیاستهای شورای راهبری فناوری اطلاعات وزارت علوم اختصاص دهند.

تخصیص حداقل 15 درصد از کل اعتبارات هزینه ای موسسه به هزینه های پژوهشی

توسعه درآمدهای اختصاصی مبتنی بر استفاده بهینه از رسوب پولی و موجودی های نقد موسسات؛

به تمامی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری توصیه می شود بر مبنای تبصره 3 ماده 13 آیین نامه مالی و معاملاتی نسبت به دریافت مصوبه از هیأت امنای برای افتتاح حساب پشتیبان نزد یکی از بانکهای عامل برای واریز موجودی های نقد خود اقدام و سود حاصله را به عنوان درآمد اختصاصی و با رعایت مقررات ذی ربط و چارچوب بودجه تفصیلی مصوب هیأت اما به مصرف برسانند.

توسعه منابع مالی و بهره گیری از منابعی نظیر وام، کمک خیرین یا واقفین

به تمامی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری توصیه می شود برای اتمام طرحهای عمرانی خود درصد بالایی از پیشرفت فیزیکی دارند بر مبنای بند 3 تبصره 13 قانون بودجه سال 93 از تسهیلات دریافتی بانک های عامل استفاده کنند.

موسساتی که دارای طرح های عمرانی نیمه تمام باشند نبایستی نسبت به آغاز طرحهای عمرانی جدید مبادرت ورزند و صرفاً مواردی که بانی آن افراد خیر می باشند (بدون تحمیل بار مالی جدید بر اعتبارات عمومی) مورد پشتیبانی کامل قرار می گیرند.

بازنگری در شیوه های کسب درآمد ناشی از پذیرش دانشجویان از جمله نوبت دوم، پردیس و غیره؛

به دلیل ناکارآمدی و زیان وارده به دانشگاهها ناشی از استهلاک و فرسودگی منابع منتج از اجرای دوره های شبانه و مالا کاهش کیفیت برنامه های آموزشی دوره های کارشناسی و تحصیلات تکمیلی دانشگاهها، به موسسات توصیه می شود پذیرش دانشجوی شبانه در دوره کارشناسی مورد بازبینی جدی قرار داده و در مورد ظرفیتهای مازاد تصمیم گیری کنند.

به دلیل محدودیت اعتبارات از یک سو افزایش پذیرش کمی دانشجو در سالمیان اخیر از سوی دیگر، لازم است دانشگاهها از تقاضا برای افزایش پذیرش دانشجو در تمامی مقاطع اجتناب ورزند.

توسعه درآمدهای اختصاصی از طریق فعالیتهای پژوهشی و فناوری؛

به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری توصیه می شود تلاش کنند تا حداقل 40 درصد از اعتبارات هزینه ای موسسه از محل درآمدهای اختصاصی تأمین شود. مقتضی است تلاش شود حداکثر 50 درصد از کل اعتبارات اختصاصی موسسه از محل پذیرش دانشجویان شبانه، نوبت دوم و پردیسهای دانشگاهی تأمین شده باشد و مابقی اعتبارات یاد شده از محل انجام پژوهش کاربردی حاصل شود.

تغییر نظام حسابداری نقدی و نیمه تعهدی به تعهدی المزامی است.

صرفه جویی در هزینه های جاری

برنامه ریزی به منظور صرفه جویی در منابع مالی و هزینه ها به ویژه در بخش آب، انرژی و حمل و نقل حداقل به میزان 10 درصد نسبت به سال قبل و ارائه گزارش مستند پیشرفت آن به هیأت امنای در پایان سال المزامی است؛

ساماندهی پردیسها؛

با رعایت المزامات برنامه راهبردی، لازم است موسسات برای آینده پردیسهای خودگردان خود، طرح جامع مصوب هیأت امنای داشته باشند و بسترهای حقوقی و قانونی (نظیر: اساسنامه مصوب؛ ساختار سازمانی و غیره) را بر آن مبنا تدارک ببینند؛

موضوع 4) منابع انسانی

هدف: توسعه و بالندگی منابع انسانی اعم از اعضای هیأت علمی و کارکنان غیرهیأت علمی

تصویب طرح برنامه ریزی منابع انسانی مبتنی بر برنامه راهبردی موسسه

جهت اصلاح وضعیت فعلی و کاهش نسبت کارکنان غیرهیأت علمی به اعضای هیأت علمی تا سقف یک برابر در مورد

موسساتی که در آنها که نسبت فوق بیش از یک بوده است.

تدوین برنامه عملیاتی سالانه برای تحقق اهداف موسسه به ویژه در بخش منابع انسانی، توصیه می شود. همچنین تدوین و اجرای طرح جامع آموزش و برنامه های توانمندسازی به منظور توسعه منابع انسانی موسسه پیشنهاد می شود؛

شایسته گزینی و شایسته ساماری؛

مصوبات هیأت های امنای در زمینه منابع انسانی باید موید عدالت استحقاقی باشد. بر این مبنا و به منظور شایسته گزینی، هرگونه جذب کارکنان باید در فضای رقابتی و شانس انتخاب برابر صورت پذیرد. بنابراین جذب کارکنان با برگزاری آزمون و مصاحبه صورت پذیرد.

اصلاح هرم و کیفیت اعضای هیأت علمی؛

لازم است دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری از استخدام دانش آموختگان مقطع کارشناسی ارشد به عنوان عضو هیأت علمی اکیداً اجتناب ورزند.

تشخیص موارد فوق المعاده استثنایی و ویژه و رشته ها و شرایط خاص جغرافیایی، صرفاً پس از ارائه مدارک و مستندات مستدل به کمیسیون دائمی و هیأت های امنای قابل بررسی خواهد بود.

با توجه به وضعیت علمی مشاهده شده در بسیاری دانش آموختگان دوره های غیرحضوری و نیمه حضوری، لازم است دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری از تبدیل این دسته از دانش آموختگان به هیأت علمی کمال دقت را مبذول دارند.

از ماموریت تحصیلی مریمان پیمانی مگر در موارد خاص (حسب رشته و محل جغرافیایی موسسه) و کسب حداقل 60 درصد امتیازات لازم برای ارتقای مرتبه با تأیید هیأت ممیزه خودداری شود؛

به منظور جذب، نگهداشت و بالندگی اعضای هیأت علمی از طریق تأمین هزینه های واقعی معیشت آنان نسبت به اصلاح فوق المعاده ویژه اقدام شود؛

اصلاح شاخص های پرسنلی؛

لازم است تلاش شود نسبت عضو هیأت علمی به دانشجو اعم از شبانه و روزانه به نسبت یک به 17 برسد؛

موضوع 5) تعاملات بین المللی

هدف: توسعه ارتباطات و همکاری های علمی و بین المللی.

راهبردها و اقدامات لازم از سوی هیأت های امنای:

جذب دانشجویان خارجی

طرح پذیرش دانشجویان خارجی به ویژه از کشورهای همسایه در دستور کار هیأت امنای قرار گیرد؛

عضویت در مجامع علمی بین المللی

افزایش حضور و تعامل اعضای هیأت علمی با مجامع علمی بین المللی

به منظور تعامل با نهادهای علمی و دانشگاهی معتبر جهانی در خصوص افزایش تعداد فرصتهای مطالعاتی و فراهم آوردن امکانات شرکت در همایش های بین المللی علمی پس از تأمین بار مالی با رعایت مقررات ذی ربط، اقدام و تشویق های لازم انجام شود.